

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Aine	Yritysjuridiikka	Päivämäärä	20.1.2003
Tekijä(t)	Tero Takalo	Matrikkelinumero	8263
		Sivumäärä	IX + 87
Otsikko	KANSAINVÄLINEN KAKSINKERTAINEN VEROTUS, VEROPAKO JA VAHINGOLLINEN VEROKILPAILU KANSAINVÄLISEN VERO-OIKEUDEN ONGELMINA		
Ohjaaja(t)	Professori Ahti Vapaavuori		

Tiivistelmä

Kansainvälisen vero-oikeuden keskeisimpinä ongelmina voidaan pitää kansainvälistä kaksinkertaista verotusta, veropakoa ja vahingollista verokilpailua. Tämän tutkielman tarkoituksena on selvittää mistä nämä ongelmat johtuvat, miten ne ilmenevät, miten näitä ongelmia on pyritty ratkaisemaan, miten tässä on onnistuttu ja millaisia ristiriitoja ja ongelmia on vielä ratkaisematta. Tarkastelun lähtökohtana on kansainvälisen vero-oikeuden peruseräaatteet, joita ovat mm. verotuksen tehokkuus, neutraliteetti ja oikeudenmukaisuus.

Valtioiden pyrkimyksenä on oman verotusvaltansa ulottaminen mahdollisimman laajalle. Mikäli verovelvollisella on liittymiä useampaan valtioon, saattaa eri valtioiden verovaateet mennä päällekkäin ja näin verovelvolliseen kohdistuu useampikertainen verotus. Etenkin korkean verokannan valtioissa tämä johtaa korkeaan kokonaisverorasitukseen, jonka seurauksena verotuksen neutraalisuus jää toteutumatta ja taloudellinen tehokkuus kärsii.

Kansainväliset konsernit pyrkivät verosuunnittelulla konsernin verorasituksen minimointiin ja verojen jälkeisen voiton maksimointiin. Tällöin voittoa pyritään näyttämään siinä yksikössä, missä se verotukselliset tekijät huomioonottaen on edullisinta. Tuloa voidaan siirtää korkean verorasituksen piiristä alhaisen verotuksen alaisuuteen esimerkiksi erityyppisiä väliyhteisöjä hyväksikäyttäen. Veroparatiiseiksi kutsutut valtiot pyrkivät erilaisia verokannustimia ja muita etuisuuksia tarjoamalla aktiivisesti houkuttelemaan ulkomaisia pääomia maahansa. Tämä kiihdyttää veropakoa ja seurauksena on myös veropoliittista kilpailua. Toiminnan lopputuloksena on, että verotuksen neutraliteetti- ja tehokkuuspyrkimykset jäävät toteutumatta ja taloudellinen toiminta vääristyy.

Kaksinkertaisen verotuksen ongelmaa on pyritty ratkaisemaan paitsi valtioiden sisäisen lainsäädännön keinoin, niin myös valtioiden välillä solmittujen verosopimusten avulla. Veropaon ehkäisemiseksi useissa valtioissa on käytössä väliyhteisölainsäädäntömme kaltainen normisto, joka mahdollistaa väliyhteisötulon verottamisen väliyhteisön osakkaalla tämän asuinvaltiossa. Vahingollisen verokilpailun torjumiseksi toimenpiteisiin on ryhdytty EY:n ja OECD:n toimesta.

Olemassa olevasta sääntelystä huolimatta tutkimuskohteena olleisiin ongelmiin ei kaikilta osin ole löydetty ratkaisua. Verosopimusten olemassaolo on johtanut niiden oikeudettomaan hyväksikäyttöön eli verosopimuskeinotteluun. Väliyhteisölakimme kaltaisten kansallisten säännösten yhteensovivuudesta niin verosopimusten kuin EY-oikeudenkin kanssa käydään vilkasta keskustelua eikä kiistatonta yksimielisyyttä ole saavutettu. Vahingolliseen verokilpailuun kohdistetusta huomiosta huolimatta verokilpailua esiintyy yhä niin EU:ssa kuin sen ulkopuolellakin.

Asiasanat	kansainvälinen vero-oikeus – kansainvälinen kaksinkertainen verotus – veropako – vahingollinen verokilpailu – väliyhteisölaki – verosopimukset – eurooppavero-oikeus
Muita tietoja	

